

Kanun Numarası	5767
Başlığı	TÜRKİYE RADYO VE TELEVİZYON KANUNU İLE RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYINLARI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
Kabul Tarihi	11/06/2008
Kabul Edildiği Birleşim	23.Dönem 2.Yasama Yılı 116.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	12/06/2008
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	
Resmi Gazete Tarihi	
Resmi Gazete Numarası	
Diğer Bilgiler	Son Dönem Tasarı Bilgileri ve Komisyon Raporları

Kanun Tasarısının Metni	
Dönemi ve Yasama Yılı	23/2
Esas Numarası	1/541
Başkanlığa Geliş Tarihi	10/03/2008
Tasarının Başlığı	Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
Tasarının Özeti	Tasarı ile TRT Kurumunun teşkilatı yeniden yapılandırılmakta ve bu çerçevede yayıncılık vasfı bulunmayan personelin, ihtiyaç duyulan kamu kurumlarına nakledilmesi sağlanarak yayın odaklı ve yayıncı personel ağırlıklı bir yapı oluşturulması amaçlanmaktadır.
Tasarının Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Tali Komisyon	Anayasa Komisyonu	12/03/2008	25/04/2008	Raporunu Vermedi	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	12/03/2008	25/04/2008	Raporunu Verdi	17/04/2008

Esas Komisyon Raporu(Sirasayısı) 219

Kanun Numarası: 5767

AYRIŞIK OY

Anayasanın 133 üncü maddesine göre Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) özerk ve yayınlarında tarafsız bir kurumdur. Yapılacak düzenlemelerde özerkliğin ve bağımsızlığın korunması esas olmalıdır.

2954 sayılı TRT Kanununda değişiklik yapılmasını öngören Tasarı kamuoyunda hiçbir danışma, tartışma, değerlendirme sürecinden geçirilmeden, ilgili tarafların görüşleri, katkıları alınmadan hazırlanmış ve TBMM'ye sunulmuştur. Düzenlemeler TRT'nin Anayasal konumundan kaynaklanan özerklik ve tarafsızlık ilkelerini yeteri kadar güçlü kılacak nitelikte değildir.

Tasarının bazı sakıncaları komisyon görüşmeleri sırasında giderilmiştir. Ancak yine de arzu edilen seviyeyi korumak veya mevcut düzeyi yükseltmek mümkün olmamıştır.

Tasarının katılmadığımız düzenlemeleri şunlardır:

1.Tasarının 1 inci maddesi teknolojiadaki değişimleri kavramamaktadır.

Tasarının en önemli gerekçelerinden biri TRT Kurumunun işleyişinin yeni teknolojilere uyumlu hale getirilmesi olarak belirtilmiştir. Oysa bu çerçevede Tasarı ile yürürlükteki TRT Kanununun Amaç Kapsam ve Tanım maddelerinde buna yönelik olarak değişiklik yapılmadığı görülüyor. Oysa TRT yetkililerinin sürekli olarak örnek verdiği İngiliz Radyo ve Televizyon Kurumu BBC'nin editoryal değerler kitapçığında radyo, televizyon, online mobil araçlar, interaktif hizmetler ve basın dünyasından söz ediliyor.

Yine AB'nin ses ve görsel medya hizmetleri direktifinde doğrusal ve olmayan hizmetlerden söz ediliyor.

Tasarı ile yapılmak istenen değişikliklerin TRT'nin radyo ve televizyon yayıncılığı dışında bu alanları kapsamayışını önemli bir eksiklik olarak görüyoruz.

Bu çerçevede Tasarının uzun vadeli bir vizyonla hazırlandığını söylemek çok güçtür.

2.Tasarının 3 üncü maddesine göre genel müdür yardımcılarında ikisi Bakanlar Kurulu kararıyla yönetim kurulu üyeliğine atanabilecektir. Aynı maddede yer alan diğer bir düzenleme ise atanan iki yönetim kurulu üyesinin herhangi bir süreye bağlı olmaksızın Bakanlar Kurulunca görevden alınabilmesidir. Hukuka uygun olanı genel müdür yardımcısı olan iki yönetim kurulu üyesinin, diğer yönetim kurulu üyeleri gibi, belli bir süreye bağlı olarak süre dolmadan görevden alınamamaları yönünde bir düzenlemenin Tasarıya eklenmesidir.

3.Tasarının 5 inci maddesi 2954 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında değişiklik öngörmektedir.

Alt Komisyonunda yapılan müzakereler sırasında bölge müdürlüklerinin kapatılmamasına yönelik olarak üyeler tarafından olumlu görüş bildirilmesine ve mutabık kalınmasına karşın bu husus Tasarı metnine yansımamıştır. Bölge müdürlüklerinin kapatılması, bölgeler bünyesinde faaliyet gösteren radyo-televizyon, haber, verici ve benzeri müdürlüklerin koordinasyonunda sıkıntı yaratacaktır. Bu nedenle personel ve fiziki teşkilatlarını oluşturmuş olan bu yapının kaldırılması yerine çağdaş ülkelerdeki uygulamalar çerçevesinde yeniden organizasyonu düşünülmelidir.

4. Tasarının 6 ncı maddesi 2954 sayılı Kanunun 21 inci maddesini, madde başlığı ile birlikte değiştirmektedir.

TRT bir kamu kurumu olarak Anayasa ve yasayla düzenlenmiş asli görevlerinin yanı sıra diğer ek görev ve hizmetleri de yürütmektedir. Kurumun harcamalarını artıran bu ek görev ve hizmetlerin finansmanı için Tasarıya gerekli hükümler ilave edilmelidir. Bir yandan hükümet tasarrufları ile gelirler azaltılırken diğer yandan yürütülen ek görev ve hizmetler nedeniyle oluşacak görev zararlarının karşılanmasının önlenmesi, kurumun sağlıklı bir şekilde gelişmesini önleyici düzenlemelerdir. Tasarının bu konudaki düzenlemeleri Kurumun mali yükünü artıracak hükümler içermektedir. TBMM TV kanalıyla yapılan yayınlar nedeniyle TRT'ye ücret ödenmesini önleyen hüküm, ayrıca Kurumun özerkliğini zedeleyecek niteliktedir. Bu konunun uygulamaya bırakılması daha doğru olacaktır.

5. Tasarının 8 inci maddesi 2954 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin ikinci paragrafını "Ayrıca; özel bilgi ve ihtisasından yararlanmak üzere en çok on Genel Müdür Müşaviri istihdam edilebilir."şekilde değiştirmektedir.

Bu düzenlemeyle birlikte 2954 sayılı Kanunun 420 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesiyle değişik düzenlemesinin aynen korunması düşünülmelidir.

Kurumun personel ihtiyacının karşılanmasını içeren (ı) bendi, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ve kurumun halen yürürlükte olan mevzuatına uygun koşullar çerçevesinde yeniden düzenlenmelidir.

Tasarının 8 inci maddesinin (i) bendi işçi sayılmayan geçici personelin istihdamını düzenlemektedir. Tasarının gerekçesinde Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporlarında yer alan önerilerin dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun 2006 raporunda yer alan önerisi dikkate alınmalıdır. Bu öneri müzakereler sırasında alt komisyon üyeleri tarafından da uygun görülmesine karşın Tasarıya dahil edilmemiştir. İşçi sayılmayan geçici personel 2954 sayılı Kanunda sayılan istihdam şekillerinden olan işçi sayılmayan sözleşmeli personel kadrolarına aktarılmalı ve (i) bendi tasarı metninden çıkartılmalıdır.

6. Tasarının 9 uncu maddesiyle 2954 sayılı Kanuna çeşitli geçici maddeler eklenmektedir.

2954 sayılı Kanuna eklenen geçici maddeler kurum hizmetlerini gören bütün personeli kapsamaktadır. Bu düzenlemeyle yer ve unvan değişikliği yapma yetkisi Genel Müdüre verilmektedir. Bu yetkinin kullanımında hangi ölçütlerin esas alınacağı belirsizdir. Yeniden yapılanma nedeniyle kaldırılan, birleştirilen, adı ve yapısı değişen birimlerde çalışan yönetici kademedan uzman düzeyine kadar olan personelin (unvanlı-unvansız) ataması öncelikle birleştirilen, adı ve yapısı değiştirilen ünitelerde, halen yürürlükte olan mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmelidir. Hukukun gereği budur. Ayrıca komisyon görüşmeleri sırasında "uzman" kadrolarının da madde kapsamına alınarak görevlerinin sona erdirilmesinin hiçbir objektif gerekçesi bulunmamaktadır. Düzenlemenin "kadrolaşma" dışında bir amacı bulunmamaktadır.

Kaldırılan ya da kapatılan birimlerdeki personelin de yürürlükteki mevzuata göre unvan ve kadrolarına uygun bir şekilde atamalarının yapılması ileride doğacak hak kayıpları ve mağduriyetlerin önlenmesi açısından önemlidir.

Öte yandan TRT personelinin özlük haklarıyla ilgili tasarruflarının onay makamı yürürlükteki yasaya göre RTÜK'tür. Hükümet Tasarısında bu yetki TRT yönetimine verilmişken Komisyonun benimsediği metinde bu düzenlemeye yer verilmemiştir. Kendine ait gelir kaynakları, denetlenen bir bütçesi olan kamu yayın kurumunun, kendi ihtiyaçları doğrultusunda istihdam edeceği personelinin özlük hakları konusunda söz sahibi olması özerklik ilkesinin bir gereğidir.

Yukarıda belirtilmiş olan bu çekinceler ışığında Tasarının, gerekçesinde ileri sürülen amaç ve hedeflerden uzak olduğunu ve bu şekliyle yasalaşması halinde TRT'de yeni sorunlara neden olacağını düşünüyoruz.

Bu doğrultuda tasarı yeniden ele alınmalı, toplumun tüm kesimlerinin katkısıyla Anayasanın 133 üncü maddesiyle uyumlu hale getirilmeli; AB ilerleme raporları, Avrupa Konseyi, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, İletişim Şûrası ve EBU kararları çerçevesinde müzakere edilerek olgunlaştırılmalıdır.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
Malatya
Faik Öztrak
Tekirdağ

Esfender Korkmaz
İstanbul